

Tváří v tvář světové vědě. Badatelé z AV ČR se v Lindau setkali s nobelisty

8.9.2025 - Luděk Svoboda | Akademie věd České republiky

V pořadí už 74. setkání tentokrát patřilo chemii a konalo se v Lindau ve dnech 29. června až 4. července 2025. Akce, pořádaná od roku 1951, umožnila šesti stovkám začínajících badatelů a badatelek, aby se setkali a diskutovali s třicítkou špičkových vědců oceněných Nobelovou cenou. Akademii věd ČR letos reprezentovali Vojtěch Hamala z Ústavu chemických procesů AV ČR a Petra Špringer Šimonová z Ústavu anorganické chemie AV ČR a Vysoké školy chemicko-technologické v Praze.

Na snímku zleva Petra Špringer Šimonová, Jan Chasák, Vojtěch Hamala a Ondřej Havelka, kteří se zúčastnili setkání s nobelisty v Lindau.

Nevědění patří k vědě

Vojtěch Hamala i Petra Špringer Šimonová se shodují, že nejsilnějším dojmem pro ně byl přístup nobelistů k mladým vědcům a vědkyním. „Upřímnost a lidskost, s jakou sdíleli své osobní příběhy včetně neúspěchů, a jejich otevřenost na mně zanechaly hluboký dojem. Překvapilo mě, jak často s naprostou samozřejmostí odpovídali ‚nevím‘ – a jak přirozeně to patřilo k jejich vědeckému přístupu,“ říká Vojtěch Hamala.

Podobně i Petra Špringer Šimonová zdůrazňuje pokoru laureátů nejprestižnější vědecké ceny: „Přestože jde o špičkové vědce s mimořádnými úspěchy, vystupovali velmi pokorně a přístupně. Bylo inspirující slyšet jejich pohledy na vědu, osobní kariérní cesty, ale i pochybnosti a neúspěchy, které je formovaly. Jejich důraz na vědeckou integritu, mezinárodní spolupráci a společenskou odpovědnost ve vědě ve mně bude ještě dlouho rezonovat.“

Být součástí komunity

Přidanou hodnotou setkání v Lindau je i navazování kontaktů s badateli z jiných zemí. Vojtěch Hamala v této souvislosti vyzdvihuje, že se mu podařilo navázat kontakty s několika kolegy z Německa, Francie a Švýcarska, kteří se věnují sacharidové chemii a biochemii: „Sdíleli jsme zkušenosti a vzájemně se seznámili s naší individuální odborností. Zároveň se mi podařilo předjednat spolupráci s postdoktorandkou z Caltechu, která se zabývá elektrochemickými vlastnostmi nových organometalických látek a projevila zájem otestovat mé organometalické inhibitory galektinů.“

Petra Špringer Šimonová zdůrazňuje dlouhodobý přínos Lindau Alumni Network s tím, že navázala mnoho kontaktů s mladými vědci z různých částí světa a oborů. „Všichni jsme se jako účastníci zároveň stali součástí mezinárodní sítě, která nám umožňuje zůstat v kontaktu, sdílet vědecké příležitosti a potenciálně v budoucnu navázat spolupráci. Komunita, která se v Lindau vytvořila, je mimořádně inspirativní a věřím, že z těchto vztahů mohou časem vzniknout i konkrétní projekty.“

Akce letos hostila třicítku nobelistů.

Vzájemně se poslouchat

Atmosféra v Lindau se liší od běžných konferencí. „Diskuse byly velmi otevřené a neformální, často

se přesouvaly i mimo oficiální prostory. Mladí vědci se nejčastěji ptali na vědeckou motivaci, zvládnutí selhání a rady pro dlouhodobou kariéru," pokračuje Vojtěch Hamala. I podle Petry Špringer Šimonové byly debaty živé a často se rozvíjely i během neformálních setkání – a jak dále vzpomíná, mladí vědci se zajímali o rovnováhu mezi vědeckou kariérou a osobním životem, o to, jak se vyrovnávat s neúspěchem nebo jak přistupovat k interdisciplinaritě: „Silně rezonovala témata jako umělá inteligence ve vědě, klimatická odpovědnost a tlak na publikační výstupy.“

Právě otevřenost a mezigenerační dialog dělají ze setkání u Bodamského jezera jedinečnou akci. Důraz se klade na mezilidský rozměr vědy, osobní zkušenosti a sdílení napříč generacemi i obory. „Atmosféra byla mimořádně přátelská a motivující," pochvaluje si Vojtěch Hamala. A jak uzavírá Petra Špringer Šimonová, zkušenost z diskuzí s nobelisty je výjimečná nejen z vědeckého, ale i z lidského hlediska: „Setkání s tolika inspirativními lidmi ve vás zanechá stopu na celý profesní život. Rozšířilo mi obzory z hlediska témat, která budou v příštích letech formovat vědu, ale také mi dodalo motivaci a větší sebevědomí v tom, jak přistupuji ke své vědecké práci. Zároveň jsem si ujasnila, jaké hodnoty chci ve své kariéře prosazovat.“

Za rok neshledanou

Zájemci o účast v příštím ročníku naleznou informace, jak se dostat mezi „vyvolené“ a reprezentovat tak své pracoviště a českou vědu, na webových stránkách akce. Vysokoškoláci a postdoktorandi do pěti let od získání doktorského titulu se na setkání mohou těšit tradičně na přelomu června a července. Výzvu k podání přihlášky obdrží ústavy Akademie věd ČR a univerzity v polovině září. Kromě životopisu přikládají zájemci o účast do přihlášky až dva doporučující dopisy instituce, která je nominuje.

Připravil: Luděk Svoboda, Divize vnějších vztahů SSČ AV ČR

Foto: Lindau Nobel Laureate Meeting a Petra Špringer Šimonová

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Tvari-v-tvar-svetove-vede-00001.-Badatele-z-AV-CR-se-v-Lindau-setkali-s-nobelisty>